



**CENTRUL NAȚIONAL  
ANTICORUPȚIE AL  
REPUBLICII MOLDOVA**



**NATIONAL ANTICORRUPTION  
CENTRE OF THE REPUBLIC OF  
MOLDOVA**



Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova  
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/1338 din 28.01.2025  
La nr. 399 din 26 decembrie 2024

## **Parlamentul Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 55/2024 (art. 2, 3, 5 ș.a.).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.

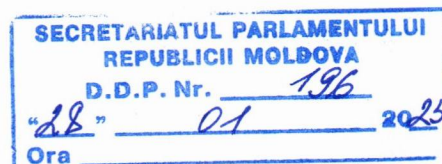
**Director**

Digitally signed by Pînzari Alexandr  
Date: 2025.01.28 14:28:44 EET  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova  
MOLDOVA EUROPEANĂ



**Alexandr PÎNZARI**

Ex.: V. Gheorghijă  
Tel.: 022 257-424





## **RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE**

**Nr. ELO25/10306 din 28.01.2025**

### **la proiectul de lege pentru modificarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 55/2024 (art. 2, 3, 5 ș.a.)**

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

#### **I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului**

##### **I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului**

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

##### **I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului**

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 26 decembrie 2024, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 17 ianuarie 2025. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2<sup>2</sup>) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

### **I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului**

Din nota de fundamentare poate fi dedus că proiectul are drept scop aducerea normelor Legii nr. 55/2024 în concordanță cu prevederile actelor elaborate în urma cercetărilor științifice în domeniul cinegetic, precum și asigurarea aplicabilității practice a acestora.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune revenirea, în mare parte, la prevederile proiectului legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic, înregistrat în Parlament cu nr. 234 la 14 martie 2024, care în procesul examinării au fost modificate prin amendamentele deputaților în Parlament.

În proiect sunt promovate interesele Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, în ceea ce privește favorizarea în procesul de transmitere în folosință a fondurilor cinegetice.

### **I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect**

Prevederile proiectului promovează interesele Agenției de Mediu, cu privire la retragerea unor atribuții care excedează capacitățile acesteia.

Concomitent, prin proiect sunt promovate interesele Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, în ceea ce privește favorizarea în procesul de transmitere în folosință a fondurilor cinegetice.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu respectă pe deplin interesul public, deoarece sunt în detrimentul altor potențiali gestionari ai fondurilor cinegetice, inclusiv societăți de vânători.

### **I.5. Justificarea soluțiilor proiectului**

#### **I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.**

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."*

În nota de fundamentare sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ, obiectivele urmărite și soluțiile propuse, analiza impactului de reglementare, avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent, măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului

actului normativ.

În aceste condiții, nota de fundamentare întrunește prevederile art. 30 și anexei la Legea nr. 100/2017.

Totodată, unele informații din nota de fundamentare, în opinia noastră, nu sunt pertinente și concludente, prin urmare neputând fi apreciate drept argumente care ar demonstra necesitatea promovării proiectului.

Ne referim, deci, la: „Necesitatea elaborării acestui proiect de lege este arhinecesară din considerentul că, prevederile art. 3 alin. (4) nu respectă în tot, Concepția de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale, care a fost elaborată în urma cercetărilor științifice în domeniul cinegetic efectuată în cadrul Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei, la catedra de zoologie a Universității de Stat din Moldova și la Institutul Național de Ecologie [...]”.

Astfel, menționăm că Concepția de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale a fost aprobată în anul 1997 (Hotărârea Parlamentului nr.1442), iar Legea nr. 55/2024 este una relativ nouă, în procesul adoptării căreia au fost organizate consultări publice cu toate părțile interesate, elaborate amendamente și efectuate modificările de rigoare.

Prin urmare, considerăm că raționamentele invocate de către autori în nota de fundamentare denotă lipsa unei continuități în abordare.

În acest context, suntem de părere că este necesară analiza minuțioasă suplimentară a împrejurărilor care au condiționat elaborarea prezentului proiect, inclusiv prin prisma argumentelor prezentate în amendamentele înaintate în procesul examinării proiectului legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic, înregistrat în Parlament cu nr. 234 la 14 martie 2024, în special amendamentul nr. 01/03-16 din 27 februarie 2024, în vedere prevenirii elaborării unui eventual proiect de lege pentru asigurarea aplicabilității Legii nr. 55/2024.

#### **I.5.2. Argumentarea economică-financiară.**

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare autorul a menționat că implementarea proiectului nu necesită acordarea suportului financiar suplimentar de la bugetul de stat.

## **II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului**

### **II.1. Limbajul proiectului**

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

În textul proiectului a fost identificată o formulare ambiguă care la aplicare va admite interpretări abuzive. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

## II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului a fost identificat un conflict dintre prevederile acestuia privind realizarea dreptului de folosință a fondurilor cinegetice. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

## II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin prevederile proiectului se propune excluderea obligației de eliberare a carnetelor de vânatoare și ținerea evidenței acestora de către Agenția de Mediu.

## II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

## III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

**La art. I pct. 3 din proiect, art. 5 expus în redacție nouă alin. (2) din Legea nr. 55/2024**

„Articolul 5. va avea următorul cuprins: [...]”

(2) *Dreptul de folosință a unui sau a mai multor fonduri cinegetice poate fi realizat de persoanele juridice care întrunesc condițiile prezentei legi, inclusiv:*

a) *persoanele juridice care au încheiat direct contracte de folosință;*

b) *persoanele juridice care sunt declarați câștigători ai licitației deschise, urmare a încheierii contractului de folosință.”*

### **Obiecții:**

Articolul 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 stabilește că la elaborarea textului proiectului de act normativ „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”.

Cuvântul „inclusiv” sugerează că pe lângă persoanele juridice care au încheiat direct contracte de folosință și cele care au încheiat contracte de folosință după ce au fost declarate câștigătoare ale licitației deschise, dreptul de folosință a fondurilor cinegetice poate fi realizat și de către alte persoane juridice. Însă, aceasta contravine normei de la alin. (7) al art. 5 din Legea nr. 55/2024, propus în redacția nouă, potrivit căreia: „Gestionarea fondului cinegetic se realizează în baza contractului de folosință, cu achitarea plății anuale”.

Astfel, sensul neclar al prevederii analizate acordă posibilitatea aplicării acesteia în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.

Concomitent, menționăm că concurența normelor de drept este un impediment în aplicarea corectă a

prevederilor normative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă.

**Recomandări:**

*Excluderea din proiect a textului „, , inclusiv”.*

*Substituirea textului „persoanele juridice care sunt declarați câștigători ai licitației deschise, urmare a încheierii contractului de folosință” cu textul „persoanele juridice care au încheiat contracte de folosință urmare a declarării acestora drept câștigători ai licitației deschise”.*

**Factori de risc:**

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept

**Riscuri de corupție:**

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - escrocherie

- 2 -

**La art. I pct. 3 din proiect, art. 5 expus în redacție nouă alin. (3) lit. c) din Legea nr. 55/2024**

*„Articolul 5. va avea următorul cuprins: [...]*

*(3) Administratorul încheie direct contracte de folosință, dar nu mai mult de 50 contracte de folosință cu una și aceeași persoană juridică, de comun acord, în condițiile și pentru fondurile cinegetice în care: [...]*

*c) au înregistrați oficial, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, în perimetrul unui fond cinegetic constituit, un număr de peste 80 membri vânători, cu excepția fondurilor cinegetice care se încadrează în condițiile alin. (3) lit. a) și lit. b).”*

**Obiecții:**

Luând în considerare că nota de fundamentare este lacunară la aspectul argumentării cifrei de 50 de contracte de folosință a fondurilor cinegetice încheiate direct cu un singur gestionar, considerăm cifra prenotată ca fiind una subiectivă și nejustificată.

Totodată, pornind de la definiția noțiunii de „gestionar al fondului cinegetic” prin care se înțelege orice persoană juridică înregistrată în Republica Moldova căreia i se transmite în folosință unul sau mai multe fonduri cinegetice (art. 2 din Legea nr. 55/2024), este neclară raționalitatea condiționării prezenței, în perimetrul fondului cinegetic constituit, a unui anumit număr de vânători în calitate de membri.

Prevederea ar avea logică în situația în care s-ar specifica expres că contractele de folosință a fondurilor cinegetice se încheie direct cu societățile de vânători. Însă aceasta ar periclita calitatea persoanelor juridice specificate la lit. a) și b) ale aceluiași alineat.

În condițiile enunțate supra, se conturează clar promovarea nejustificată a intereselor Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, care deține monopolul absolut, în ceea ce privește numărul de vânători în calitate de membri, în unitățile administrativ teritoriale de pe teritoriul Republicii Moldova.

Prevederile discriminatorii, la aplicare, riscă să genereze abuzuri și practici incorecte, creând astfel percepția de inechitate și favoritism.

**Recomandări:**

*Completarea notei de fundamentare cu argumente suplimentare pertinente, care să justifice cifra de 50 de contracte de folosință care pot fi încheiate direct cu o singură persoană juridică sau excluderea textului „dar nu mai mult de 50 contracte de folosință cu una și aceeași persoană juridică,”;*

Suplimentar, a se reconsidera excluderea din proiect a normei de la lit. c) din alineatul examinat în prezenta obiecție.

**Factori de risc:**

- Prevederi discriminatorii

**Riscuri de corupție:**

- Generale

- 3 -

**La art. I pct. 4 din proiect, art. 16 din Legea nr. 55/2024 expus în redacție nouă**

”

**Articolul 16 Carnetul de vânător**

*(1) Carnetul de vânător este eliberat de societăți de vânători înregistrate în Republica Moldova care au în folosință minim un fond cinegetic,; persoanelor fizice care dețin cetățenia Republicii Moldova și rezidenților Republicii Moldova.*

*(2) Carnetul de vânător este înseriat și înregistrat de societăți de vânători care au în folosință minim un fond cinegetic, conform regulamentului elaborat și aprobat administrator.*

*(3) Modelul-tip al carnetului de vânător este elaborat și aprobat de administrator.”*

**Obiecții:**

Noua redacție a articolului care reglementează aspectele legate de carnetul de vânător este foarte vagă și lacunară, ceea ce va avea ca efect interpretarea subiectivă și aplicarea arbitrară a normelor legale, în special a momentelor nereglementare expres în textul Legii nr. 55/2024.

Astfel, nu sunt clare următoarele aspecte:

- ) condițiile pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul pentru dobândirea carnetului de vânător;
- ) termenul de valabilitate a carnetului de vânător, modalitatea prelungirii acestuia;
- ) modalitatea suspendării, anulării carnetului de vânător, efectele procedurilor în cauză pentru vânător.

Viduri legislative creează incertitudine în relațiile sociale, situații în care entitățile responsabile de executarea legii respective pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.

Suplimentar, consemnăm că reglementarea insuficientă sau ambiguă a procedurilor administrative duce la apariția discreției periculoase a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.

**Recomandări:**

Expunerea punctului 4 din proiect în următoarea redacție:

„La art. 16 alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Carnetul de vânător este eliberat de societăți de vânători înregistrate în Republica Moldova, care au în folosință minim un fond cinegetic, persoanelor fizice care dețin cetățenia Republicii Moldova și rezidenților Republicii Moldova.”.

Articolul se completează cu alin. (1<sup>1</sup>), cu următorul cuprins: „(1<sup>1</sup>) Carnetul de vânător este înseriat și înregistrat de societăți de vânători care au în folosință minim un fond cinegetic, conform regulamentului elaborat și aprobat de administrator.”.

**Factori de risc:**

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

**Riscuri de corupție:**

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - luare de mită
  - dare de mită
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism

- |  |  |
|--|--|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>- îmbogățire ilicită</li><li>- influențare necorespunzătoare</li><li>- escrocherie</li></ul> |
|--|--|

#### IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024 este promovat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul aducerii normelor Legii nr. 55/2024 în concordanță cu prevederile actelor elaborate în urma cercetărilor științifice în domeniul cinegetic, precum și asigurării aplicabilității practice a acestora.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Raționamentele invocate de către autori în nota de fundamentare denotă lipsa unei continuități în abordare și, prin urmare, nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului.

Proiectul nu corespunde interesului public general, deoarece va contribui la favorizarea Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, în procesul de transmitere în folosință a fondurilor cinegetice, în detrimentul altor potențiali gestionari ai fondurilor cinegetice, inclusiv societăți de vânători.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- formulare ambiguă care admite interpretări abuzive;
- concurența normelor de drept;
- lacună de drept;
- prevederi discriminatorii;
- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

28.01.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

*Vadim Gheorghită , Inspector principal*

Digitally signed by Gheorghita Vadim  
Date: 2025.01.28 13:09:45 EET  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

